

Mariana Morărașu

Artur Bălăucă

Caiet de vacanță

Clasa a IV-a

- ✿ *Limba și literatura română*
- ✿ *Matematică*
- ✿ *Științe ale naturii*
- ✿ *Geografie*
- ✿ *Istorie*

Editura Taida
IAȘI

© **Editura TAIDA**

Toate drepturile aparțin Editurii TAIDA. Nicio parte a acestei cărți nu poate fi retipărită, reprodusă sau utilizată în orice alt fel, inclusiv prin fotocopiere sau în formă electronică, fără avizul prealabil în scris al editurii.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

**Caiet de vacanță : clasa a IV-a / Mariana Morărașu,
Artur Bălăucă. - Iași : Taida, 2016**

Conține bibliografie

ISBN 978-606-514-394-4

I. Artur Bălăucă

II. Bălăucă, Artur

371.671

Ediție apărută la

Tipotaida

Iași - România

Dă-ne Like pe facebook

www.facebook.com/EDITURA-TAIDA

Pentru comenzi vă rugăm să vă adresați EDITURII TAIDA

📍 Iași - Str. Holboca, nr. 9 - 11

📞 0232 270 250; 0232 270 260

🌐 www.editurataida.ro; www.eduzone.ro; www.mimio.ro

 Editura Taida
Succesul tău începe cu noi!

TipoTaida
tipar digital / offset

EDUZONE
RESURSE EDUCATIONALE

BOXLIGHT.
mimio

Argument

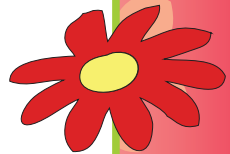

Prezenta lucrare vine în sprijinul elevilor și este un instrument util în verificarea cunoștințelor însușite în clasa a IV-a.

Textele propuse sunt atractive, accesibile, iar exercițiile au drept scop formarea atenției, dezvoltarea limbajului, dezvoltarea capacității de a descoperi, de a extrage informațiile utile dintr-un text, motivându-i pe elevi să învețe.

Sarcinile propuse spre a fi rezolvate, vin să consolideze bagajul de informații, priceperi și deprinderi cu care elevii vor păși spre o nouă treaptă a școlarității.

Autorii

Cuprins

Argument	3
Limba și literatura română	
1. Cerbul fermecat, Victor Eftimiu	5
2. Legenda privighetorii, Simion Florea Marian	8
3. Toamnă!..., Emil Gârleanu	11
4. Buburuza, Eugen Jianu	14
5. Ce e mai ușor?, V. Oseeva	17
6. Miezul iernii, Vasile Alecsandri	19
7. Soldații, Edmondo de Amicis	21
8. Sergentul, Vasile Alecsandri	23
9. Heidi, fetița munților, Johanna Spiry	25
10. Moromeții, Marin Preda	27
Matematică	
1. Numere naturale mai mici sau egale cu 1000000	29
2. Frații	39
3. Elemente de geometrie. Măsurarea mărimilor	44
4. Probleme de logică și probabilități	50
5. Răspunsuri sau idei de rezolvare	55
Științe ale naturii	
1. Științele vieții	63
2. Științele pământului	65
3. Științele fizicii	67
Geografie	
1. Orizontul apropiat și local	69
2. Elemente de geografie a României	70
3. Marile unități geografice ale țării	72
4. Organizarea administrativă a țării	73
5. România în Europa și pe glob	74
Istorie	
1. Istoria locală	75
2. Popoare de ieri și de azi	76
a. Grecii	76
b. Dacii și romanii	77
c. Galii și slavii	78
d. Germanii, sârbii, rușii, ungurii, turcii	79
3. Momente ale istoriei - Conducători, eroi și evenimente	80
a. Mircea cel Bătrân	80
b. Vlad Țepeș	81
c. Iancu de Hunedoara	81
d. Ștefan cel Mare	82
e. Mihai Viteazul	83
f. Alexandru Ioan Cuza	83
Bibliografie selectivă	85

1 Cerbul fermecat

Victor Eftimiu

Citește textul!

„Într-o zi, se pomeni față în față cu un cerb tânăr și frumos, care-l privi cu ochii plini de lacrimi, parcă rugându-l să-l cruțe. Dar împăratul neîndurat întinse arcul și trase o săgeată care nimerise drept în grumazul sălbăticiunii. Cerbul o luă la goană, vânătorul după el. Au alergat ei așa, amândoi, până ajunseră la marginea pădurii. Acolo era coliba unui pădurar. Cerbul sări gardul și se ascunse în dosul colibeii. La vederea jivinei cu ochii rugători, pădurarul se apropie cu blândețe de cerb din gâtul căruia picurau broboane mari de sânge. Îi scoase cu binișorul săgeata din grumaz, îi spălă rana și i-o legă. Iar sălbăticiunea, cu un semn de mulțumire, îngenunche în fața moșneagului și-i linse mâna care-l îngrijise și-l tămăduise. În aceeași clipă intră în ograda pădurarului împăratul cel rău, urmat de ceata lui de hăițași.

- Adu cerbu-ncoace! strigă el.
- N-am niciun cerb de dat! răspunse moșul.
- E cerbul meu, eu l-am săgetat! strigă Negură-Vodă.
- Se prea poate, dar eu l-am scăpat de la moarte și nu ți-l dau.“

1. Precizează locul acțiunii și personajele textului.

2. Răspunde la întrebări:

Unde s-a ascuns cerbul rănit?

Cum se comportă împăratul Negură cu animalele codrului?

Cine l-a scăpat de la moarte pe cerbul tânăr?

3. Încercuiește cu roșu în text cuvintele care descriu cerbul.

4. Transformă în vorbire indirectă dialogul dintre împărat și pădurar.

3 Toamna

Emil Gârleanu

Citește textul!

“Și totuși, ce frumoase sunt cele dintâi zile ale toamnei! După rodnicia plină a verii, firea pare ostenită de munca rodirii, pământul stors caută odihnă, brazda cere din nou hrană, ca să poată da la anul alta. E o liniște și o adâncă pace pretutindeni.

Dar pădurea! Verdele frunzișurilor se aprinde ca para focului, se îngălbeneste ca șofranul, se înroșește ca arama, se poleiește ca aurul. Peste tot aur și rubin- găteala împăratească a firii. Parcă în cel de urmă fior de viață, o dreaptă răsplătire împodobește pământul cu ce are mai strălucitor.”

1. Găsește un alt titlu potrivit textului.

2. Prezintă însușirile anotimpului toamna, așa cum reies din text.

3. Scrie cuvinte cu sens asemănător pentru:

rodnică - _____

ostenită - _____

brazdă - _____

fior - _____

4. Explică cu ajutorul dicționarului cuvintele:

șofran - _____

rubin - _____

aramă - _____

5. Unește ce se potrivește!

pământul stors caută hrană

verdele frunzișului se aprinde ca para focului

adâncă pace

comparație

epitet

personificare

10 Moromeții

Marin Preda

Citește textul!

„Moromete nu prea asculta, dar deodată ochii îi rămaseră pironiți pe scenă. El murmură nevenindu-i să creadă:

– Cocoșilă! Mă! Acela nu e Niculaie al meu?

– Premiul întâi la băieți, Moromete Niculaie! spuse învățătorul Teodorescu.

Moromete nu se mai îndoii, mai ales că își recunosc pălăria pe capul mare al fiului.

– Măi, n-auzi? Scoate-ți pălăria din cap!“

1. Găsește explicația corectă!

Niculaie nu a scos pălăria din cap pentru că:

nu era educat
avea emoții
nu i-a spus nimeni

Tatăl lui Niculaie a fost uimit că a luat premiul întâi pentru că:
nu avea încredere în el
nu mergea des la școală
familia lui nu dorea ca el să învețe carte
școala nu reprezenta un lucru important pentru o familie săracă de la țară

2. Alege însușirile potrivite pentru Niculaie:

deștept   modest
leneș   îngâmfat
harnic

3. Alcătuieste enunțuri în care cuvântul **mai** să aibă și alte sensuri.

---

4. Scrie cuvinte cu sens asemănător:

pironit- _____
murmură- _____
a se îndoii- _____

5. Unește expresiile cu explicațiile corespunzătoare:

„a rămâne pironit“

„nu-i veni a crede“

„a nu se îndoii“

nu crezu

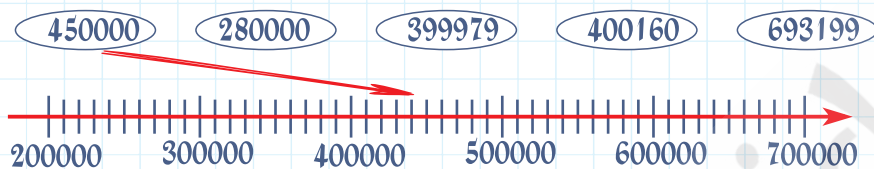
încremenit

a fi sigur

Matematică

1 Numerele naturale mai mici sau egale cu 1000000

1. Localizează cât mai precis numerele pe axă, după model:

2. Scrie ordinul reprezentat de cifra 3 pentru fiecare din numerele:

- a) 430152 → ordinul .....   d) 750312 → ordinul .....
b) 31045 → ordinul .....   e) 730130 → ordinul .....
c) 305672 → ordinul .....   f) 170563 → ordinul .....

3. Scrie patru numere naturale care se pot forma cu cifrele 1, 9, 0, 3, 4 scrise o singură dată, apoi scrie cel mai mare număr posibil cu aceste cifre scrise tot o singură dată.

4. Scrie cel mai mare și cel mai mic număr natural de 5 cifre, apoi află suma numerelor obținute.

5. Scrie în ordine descrescătoare numerele, folosind semnul „>“:

545031; 590183; 59999; 501345; 598001; 599000.

6. După modelele rezolvate, completează tabelul:

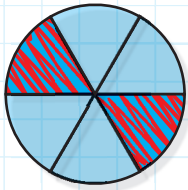
Numărul	Aproximare (rotunjire) la nivelul:		
	miilor	sutelor	zecilor
673126	673000	673100	673130
93728	94000	93700	93730
942		900	940
456055			
13469			
96138			
7837			
93			

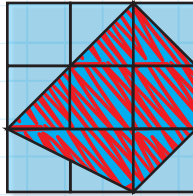
2 Frații

1. Ce fracție reprezintă partea hașurată din partea întreagă?

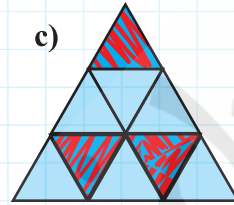
a)

b)

c)

2. Desenați figuri care să reprezinte fracțiile: $\frac{1}{4}$; $\frac{5}{6}$; $\frac{3}{7}$; $\frac{8}{9}$; $\frac{3}{10}$; $\frac{3}{5}$; $\frac{2}{3}$.

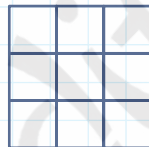
3. Colorați partea indicată de fracția scrisă sub fiecare figură desenată:

a)

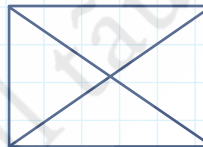
$$\frac{1}{2}$$

b)

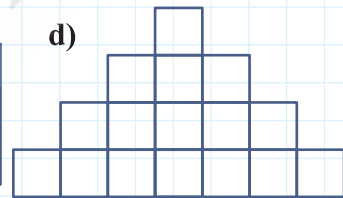
$$\frac{4}{9}$$

c)

$$\frac{3}{4}$$

d)

$$\frac{7}{10}$$

4. Desenați figura alăturată: Scrieți sub formă de fracție, ce reprezintă:

a) 3 părți;

c) 10 părți;

e) 8 părți;

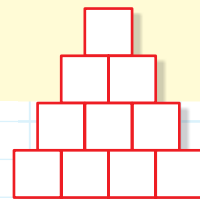
g) 9 părți;

b) 5 părți;

d) 7 părți;

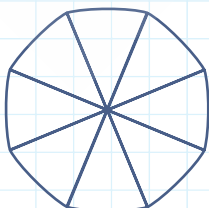
f) o parte;

h) 4 părți.

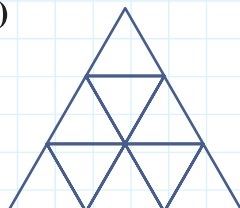
5. Scrie în casetă numitorul, apoi colorează atâtea părți câte arată numărătorul:

a)

$$\frac{3}{\square}$$

b)

$$\frac{7}{\square}$$

c)

$$\frac{4}{\square}$$

d)

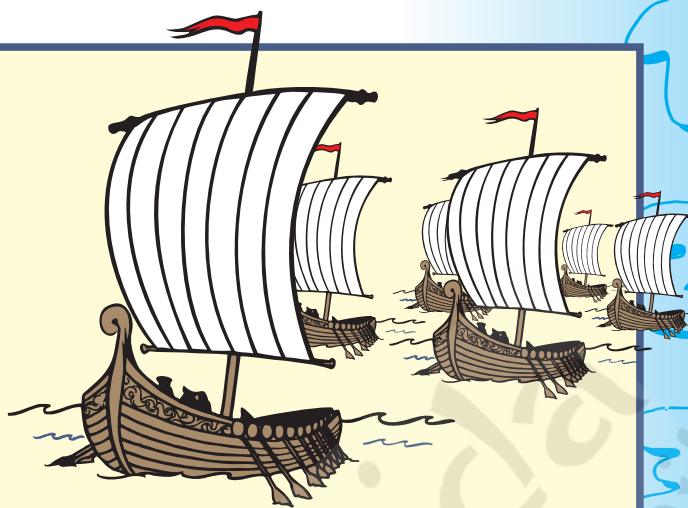

$$\frac{2}{\square}$$

25. Cu gândul la Eminescu...

Din opt sute de catarge
Care lasă malurile
O cincime le vor sparge
Vânturile, valurile ...
Iar din rest, în fundul mării
O optime se vor duce.
Câte oare-n faptul serii
Mândre-n soare vor străluce?

(Concurs, Drăgășani, 1997)

– Gigele, dacă te rătăcești ziua în pădure și nu ai busola la tine, cum afli unde e nordul?
– Foarte simplu, doamna învățătoare.
Mă duc și o iau!

– Gigele, de ce spui că temele sunt ca ceapa?
– Păi ... cu cât le privesc mai mult, cu atât îmi vine să plâng mai tare!

**Să ne
amuzăm
cu Gigel!**

– Gigele, problema rezolvată de tine conține multe greșeli.
O să-l informez pe tatăl tău.
– O să fie foarte supărat, doamna învățătoare. El a scris-o!

– Mami, este adevărat că $4 + 4 = 8$?
– Da, pușor, așa este dar de ce mă întrebi?
– Păi, doamna învățătoare zice că $3 + 5 = 8$!

– Doamna învățătoare îl întreabă pe Gigel:
– Care e mai important, soarele sau luna?
– Luna, evident, pentru că soarele strălucește când oricum e lumină afară.

– Alo, Gigele!
– Da.
– Îți amintești ce ne-a dat ieri la matematică?
– Câte un insuficient.

– Gigele, dă-mi 200 de lei și-ți plătesc 20 lei pe zi dobândă.
– S-a făcut. Dă-mi dobânda pe zece zile și-ți dau banii.

21. Putem așeza operațiile ce urmează a le efectua în tabelul următor:

12 l	12 l	7 l	7 l	2 l	2 l	11 l	11 l	6 l	6 l
5 l	0 l	5 l	0 l	5 l	1 l	1 l	0 l	5 l	0 l
9 l	0 l	0 l	5 l	5 l	9 l	0 l	1 l	1 l	6 l

22. Schema operațiilor:

Vasul de 7 l	0 l	5 l	5 l	7 l	0 l	3 l	3 l	7 l	0 l	1 l	1 l	6 l	6 l	7 l
Vasul de 5 l	5 l	0 l	5 l	3 l	3 l	0 l	5 l	1 l	1 l	0 l	5 l	0 l	5 l	4 l

23.

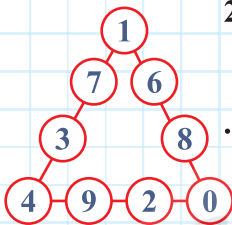
Numărul:		
muștelor	iepurilor	găinilor
1	4	2
1	3	4
1	2	6
1	1	8
2	3	1
2	2	3
2	3	1
3	1	2

24.

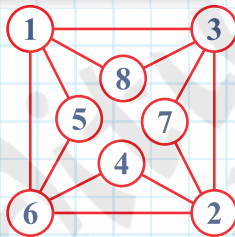
8	4	2	6
6	2	4	8
4	8	6	2
2	6	8	4

Căutați și alte variante

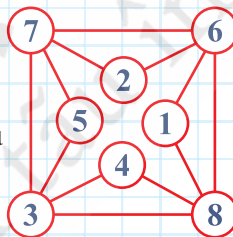
25.

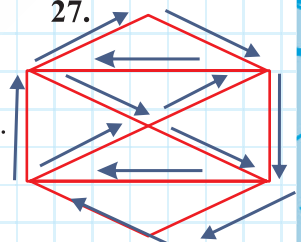
26.

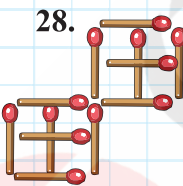
sau

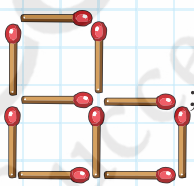
27.

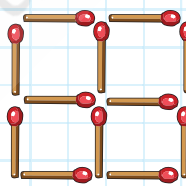
28.

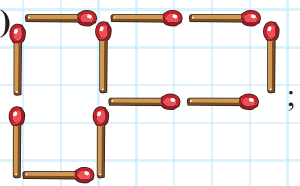
29. a)

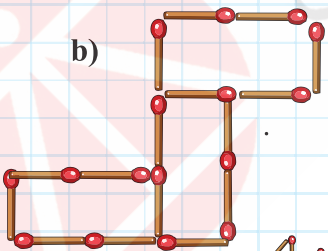
b)

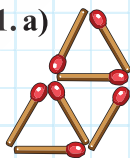
30. a)

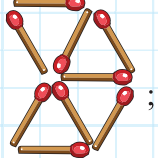
b)

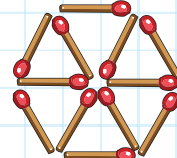
31. a)

b)

c)

32. a) $1+1=2$ b) $8+2=10$ c) $8+2=10$

33. a) $1+8=7$ b) $6+3=9$ c) $78-71=7$

34. a) $79=47+32$ b) $97-1=96$ c) $18-5-3=10$

Științele ale naturii

1 Științele vieții

1. Care sunt condițiile de viață ale plantelor? Încercuiește-le.
aer, carne, sol, lumină, apă, tulpină, flori, temperatură, semințe

2. Așază în ordine etapele de viață ale unei plante.

- se hrănește
- moare
- se naște
- se dezvoltă
- crește

3. Adevărat (A) sau fals (F)?

Plantele cresc fără apă.

La maturitate, planta formează flori, fructe și semințe.

Toate plantele au durată de viață de un an.

4. Colorează cu roșu casetele în care apar plante care au durată de viață de un an și cu albastru casetele în care apar plante care au durată de viață de doi ani.

varză	fasolea
grâu	morcov
usturoi	mazăre

5. Dați exemple de plante perene, la care ciclul de viață se reia în fiecare an, fără ca plantele să moară.

6. Ordonează etapele din ciclul de viață la fluturi și apoi desenează-le.

nimfă adult ou omidă larvă

5 România în Europa și pe glob

1. Completați enunțurile corespunzător:
România face parte din continentul _____.
Țările europene cu care se învecinează România sunt : _____

2. Scrie cum se numește capitala fiecărei țări:

România- _____
Ungaria- _____
Republica Moldova- _____

Serbia și Muntenegru- _____
Ucraina- _____
Bulgaria- _____

3. Unește ce se potrivește!
Republica Moldova S
Ungaria V
Bulgaria E
Serbia și Muntenegru N și E
Ucraina SV

4. Cine știe, câștigă!
Carpații Păduroși Belgrad
Orașul Alb Ucraina
Munții Balcani Republica Moldova
Basarabia Bulgaria

5. Enumeră cele șapte continente de pe globul pământesc:

6. Care sunt oceanele de pe glob?

7. Verifică, știu că ai învățat multe la școală!

Cel mai lung râu din Europa este _____
Cea mai mare suprafață după Rusia o are _____
Cel mai mare oraș _____
Cel mai mare lac _____

8. Desenați steagul Uniunii Europene

Ștefan cel Mare

1. Completați spațiile libere:

- Ștefan cel Mare a urcat pe tronul _____.
- El a stat la domnie _____ de ani.
- Domnitorul dorea să nu mai plătească _____ turcilor.
- În 1475 a avut loc lupta de la _____.
- În luptele sale, a folosit tactica hărțuirii și tactica _____.

2. Grupează în tabel însușirile fizice și sufletești care reies din descrierea domnitorului.
„A fost om vrednic, iscusit și războinic norocos. El a învins pe Matei, regele Ungariei într-o luptă de noapte la Baia. I-a biruit Ștefan Vodă și pe turci, căci întâi au pârjolit iarba, de au slăbit caii turcilor.“

Însușiri fizice	Însușiri sufletești

3. Încercuiește varianta corectă!

Ștefan a urcat pe tron sprijinit de *Mircea cel Bătrân / Vlad Țepeș*.
Pentru apărarea țării a *dezorganizat / organizat* armata.
Mănăstirea *Cozia / Putna* este ctitoria lui Ștefan.
A fost înmormântat la mănăstirea *Neamț / Putna*.

4. Da sau Nu?

Domnitorul a purtat lupte cu ungurii, polonii, cu turcii și tătarii. ____
Tactica pârjolirii consta în arderea caselor, ogoarelor și otrăvirea fântânelor. ____
În bătălia de la Vaslui, Ștefan i-a învins pe tătari. ____
Ștefan a ctitorit multe biserici și mănăstiri. ____

5. Unește ce se potrivește!

Codrii Cosminului	1467	turcii
Vaslui	1497	ungurii
Baia	1475	polonii

6. Scrie:

- două mănăstiri ctitorite de Ștefan cel Mare: _____ ;
un văr al lui Ștefan: _____.

